

Actieplan geletterdheid Nieuwkoop 2021-2024

Inhoud

Inleiding	2
Aanleiding	3
Actielijn 1: de eigen rol van de gemeente.....	8
Actielijn 2: Werk en Participatie	10
Actielijn 3: Armoede en Schulden	11
Actielijn 4: Voorkomen van laaggeletterdheid.....	12
Actielijn 5: Gezondheid en welzijn.....	13
Planning.....	15
Financiën	17
Bijlage 1 Doelgroepen laaggeletterden	19
Bijlage 2 Overzicht kosten per actie	28
Bijlage 3 Afspraken Digitaalhuis 2021.....	32

Inleiding

Als je laaggeletterd bent, levert dit niet alleen problemen op voor jezelf, maar ook kost het de samenleving geld. Sinds een aantal jaar is er daarom zowel op nationaal, regionaal en lokaal niveau extra aandacht voor de aanpak van laaggeletterdheid. In Nieuwkoop is in 2018 door het college het Actieplan laaggeletterdheid Nieuwkoop 2018 vastgesteld. Het voorliggende actieplan geletterdheid is een vervolg hierop. De acties die zijn uitgevoerd vanuit het actieplan 2018 hebben een sterke eerste basis gecreëerd, maar er is meer nodig. Dit wordt niet alleen lokaal gesignaleerd, ook op landelijk niveau is er aankomende jaren (nog) meer aandacht voor laaggeletterdheid. Laaggeletterden zijn een lastige doelgroep en worden nog niet voldoende bereikt en daarnaast is informatie voor hen ook nog niet altijd voldoende toegankelijk.

Het Actieplan Geletterdheid Nieuwkoop 2021-2024 verbindt verschillende beleidsterreinen waardoor laaggeletterdheid breed wordt opgepakt en er meer mensen op verschillende manieren worden bereikt. Het doel is dat laaggeletterden meer zelfredzaam worden. Het actieplan geeft concreet weer waar we binnen de gemeente Nieuwkoop de komende vier jaar meer op gaan inzetten om geletterdheid in de gemeente Nieuwkoop te vergroten.

Het actieplan geletterdheid is niet los te zien van de landelijke en regionale programma's. Het landelijke programma geeft de kaders voor het Regionaal Programma Integrale aanpak Laaggeletterdheid 2020-2024, dat in 2020 is opgesteld met Holland Rijnland. Hierin staan vijf actielijnen centraal om laaggeletterdheid terug te dringen. De actielijnen zijn:

Actielijn 1: De eigen rol van de gemeente
Actielijn 2: Werk en Participatie
Actielijn 3: Armoede en Schulden
Actielijn 4: Voorkomen van laaggeletterdheid
Actielijn 5: Gezondheid en welzijn

Deze actielijnen vormen op hun beurt de basis van het Nieuwkoopse actieplan. Een lokaal actieplan is nodig, omdat sommige acties het best lokaal kunnen worden opgepakt. Zo kan rekening worden gehouden met de Nieuwkoopse omstandigheden. Acties die het best regionaal kunnen worden opgepakt worden regionaal opgepakt.

Leeswijzer

In het hoofdstuk aanleiding wordt allereerst het probleem van laaggeletterdheid beschreven. Daarna volgt een korte evaluatie van het Actieplan laaggeletterdheid Nieuwkoop 2018. Hierna komen ook de landelijke en regionale programma's aanbod. Tot slot wordt er in het hoofdstuk aanleiding ingezoomd op de Nieuwkoopse situatie en de lokale aanpak. In de hoofdstukken die volgen worden achtereenvolgens de vijf verschillende actielijnen met bijbehorende acties beschreven. Daarna volgt een planning voor de aankomende vier jaar en tot slot volgt een hoofdstuk met de financiële uitwerking van de acties.

Aanleiding

Probleem van laaggeletterdheid

In Nederland zijn ongeveer 2,5 miljoen mensen van 16 jaar en ouder laaggeletterd. Zij hebben moeite met lezen, schrijven, rekenen en/of digitale vaardigheden. Mensen die laaggeletterd zijn, zijn veelal geen analfabeet. Ze kunnen vaak wel lezen en schrijven, maar het niveau is onvoldoende om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving. Hierdoor ondervinden ze veel problemen. Ze zijn minder zelfredzaam, hebben vaker last van problematische schulden en vinden moeilijker een baan.

Laaggeletterden ervaren meer problemen dan geletterden. Hieronder staan wat feiten over laaggeletterdheid opgesomd:

- 19% van laaggeletterden leeft tenminste een jaar onder de armoedegrens en 6,2% is langdurig arm. Onder de geletterden leeft 2,5% langdurig in armoede.
- Laaggeletterden zijn drie keer zo vaak afhankelijk van een uitkering dan geletterden.
- De helft van de mensen met problematische schulden heeft vermoedelijk moeite met lezen en schrijven.
- Laaggeletterden zijn relatief vaker werkloos en zijn lastiger te bemiddelen naar een baan.
- De laaggeletterden die wel een baan hebben zijn vaak kwetsbaar. Ze hebben minder vaak een vaste aanstelling en werken relatief vaak in beroepen met een zware lichamelijke belasting. Omscholing is vaak erg lastig.
- Mensen die niet goed kunnen spreken, schrijven of lezen beschikken over minder zogenoemde gezondheidsvaardigheden. Ze lopen een verhoogd risico op ziekenhuisopname, chronische aandoeningen en depressieve klachten.
- 40% van de laaggeletterden ervaart naar eigen zeggen een matig tot slechte gezondheidstoestand.
- Laaggeletterden zijn vaak minder sociaal actief dan geletterde mensen.

Uit onderzoeken van PWC blijkt dat laaggeletterdheid de Nederlandse samenleving bijna een miljard euro per jaar kost. Hogere gezondheidskosten, uitgaven voor uitkeringen en kosten van armoedebestrijding, lagere productiviteit van werkende laaggeletterden en gemiste belastinginkomsten zijn de grootste kostenposten.

Actieplan laaggeletterdheid Nieuwkoop 2018

In 2018 hebben we als gemeente Nieuwkoop ook een actieplan laaggeletterdheid opgesteld. Dit actieplan richtte zich op de volgende drie onderdelen:

- Versterken van het voorkomen van laaggeletterdheid bij kinderen;
- Verbeteren van de signalering en doorverwijzing voor volwassenen;
- Uitbreiden van de gelegenheid om te (blijven) oefenen met taal in situaties die ook een bijdrage leveren aan het versterken van participatie.

We hebben hierin als gemeente vooral samengewerkt met de bibliotheek. Samen hebben we goede stappen kunnen zetten. Het Taalhuis van de bibliotheek heeft binnen onze gemeente een sterke basis gecreëerd. Bestaande activiteiten zijn geprofessionaliseerd en er zijn nieuwe activiteiten ontwikkeld. Met name het bereiken van de laaggeletterden met Nederlands als eerste taal (NT1'ers) blijft lastig. Daar hebben we wel op ingezet, maar dat is nog niet voldoende gelukt.

Binnen het CJG is gestart met een pilot boekstartcoach. Vanwege het succes van deze pilot is dit omgezet naar een structurele inzet van de boekstartcoach op het CJG. De boekstartcoach is iemand van de bibliotheek die bepaalde momenten in de week fysiek aanwezig is binnen het

CJG. Deze coach informeert ouders over het boekstartkoffertje, over gratis lid worden van de bibliotheek en vooral over het belang van voorlezen van jonge kinderen. Ook beantwoordt de boekstartcoach vragen vanuit het team jeugdgezondheidszorg over lezen en voorlezen van jonge kinderen en verwijst ouders door naar het digitaalhuis. Sinds de start van de pilot is een duidelijke groei te zien in het aantal aanmeldingen van kinderen bij de bibliotheek.

De afgelopen jaren zijn verschillende cursussen voor het herkennen en doorverwijzen van laaggeletterdheid aangeboden aan partijen binnen de gemeente. Helaas is nog niet iedereen die veel contact heeft met inwoners binnen de gemeente hiervoor getraind, dat geldt ook voor onze samenwerkingspartners.

Landelijk beleid

In de afgelopen jaren heeft het kabinet met het programma 'Tel mee met Taal' geïnvesteerd in de aanpak van laaggeletterdheid. Ondanks de goede resultaten van de afgelopen jaren is er zowel landelijk als lokaal nog veel te winnen. Een groot deel van de mensen met lage basisvaardigheden wordt nog onvoldoende bereikt. Dit geldt met name voor de groep met Nederlands als eerste taal (NT1). In maart 2019 werden in de beleidsbrief 'Samen aan de slag voor een vaardig Nederland' de plannen van het Rijk voor de vervolgaanpak bekend gemaakt. In de brief staan drie doelstellingen beschreven.

Doelstellingen van het nieuwe landelijke educatie beleid:

Doelstelling 1: Méér mensen bereiken met een aanbod op maat, vooral de groep met Nederlands als moedertaal.

Doelstelling 2: Weten wat werkt: investeren in kwaliteit.

Doelstelling 3: Samen aan de slag onder regie van gemeenten.

Het kabinet investeert 5 jaar structureel extra in de aanpak van laaggeletterdheid in aanvulling op de middelen voor volwasseneducatie.

Het Rijk en de VNG hebben bestuurlijke afspraken gemaakt over de aanpak van laaggeletterdheid voor de jaren 2020-2024. Met die afspraken hebben het Rijk en gemeenten zich gezamenlijk doelen gesteld voor een effectieve aanpak van laaggeletterdheid en een kwalitatief goed educatieaanbod.

Met de gezamenlijke afspraken wordt:

- een beter bereik van de diverse doelgroepen beoogd;
- een integrale aanpak die inhoudelijk, financieel en organisatorisch verbonden is met het gemeentelijke beleid voor het sociaal domein, de lokale educatieve agenda's, het bibliotheekbeleid en voor vroegtijdig schoolverlaters;
- beoogt om de effecten van de inspanningen zowel lokaal als landelijk beter inzichtelijk te maken door een betere monitoring van resultaten en de ontwikkeling van een nieuw kwaliteitskader.

Bestuurlijke afspraken Rijk-VNG over gemeentelijke regierol

Het Rijk en de VNG hebben bestuurlijke afspraken gemaakt over de gemeentelijke regierol voor de jaren 2020-2024. Met die afspraken hebben ze gezamenlijk de volgende doelen gesteld:

1. Uiterlijk eind 2024 is in alle gemeenten, onder regie van de centrumgemeente/WEB¹-contactgemeente van de arbeidsmarktregio, een effectieve aanpak van laaggeletterdheid gerealiseerd.

¹ WEB staat voor Wet Educatie Beroepsonderwijs

2. In elke arbeidsmarktregio is een kwalitatief goed WEB-bekostigd educatieaanbod beschikbaar van formele en non-formele les- en leeractiviteiten op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden. Deze zijn afgestemd op de leervraag, behoefte, leerstijl en -vermogen van de diverse doelgroepen.

Regionaal Programma

In de regio Holland Rijnland (HR) is het Regionaal Programma Integrale aanpak Laaggeletterdheid 2020-2024 opgesteld.

Het regionale programma is vastgesteld door de Leidse gemeenteraad omdat zij vanuit het Rijk de middelen voor volwasseneducatie en laaggeletterdheid voor onze arbeidsmarktregio ontvangen. Het plan is besproken binnen het PHO Maatschappij van Holland Rijnland, voordat het vastgesteld werd in de Leidse gemeenteraad.

In het regionale programma is beschreven hoe landelijke doelstellingen worden behaald. Hierbij is een aanpak geformuleerd met herkenbare mijlpalen en meetbare subdoelstellingen.

Actielijnen HR

Met het doel om de verbinding tussen laaggeletterdheid en andere beleidsterreinen zichtbaar te maken en te houden zijn in het regionale programma de volgende actielijnen uitgezet:

1. De eigen rol van de gemeente
2. Werk en Participatie
3. Armoede en Schulden
4. Het voorkomen van laaggeletterdheid (VVE)
5. Gezondheid en Welzijn

Elk actielijn wordt in het regionaal programma kort toegelicht, waarna een aantal uitgangspunten en/of beleidsmaatregelen volgen. Gemeenten en subregio's bepalen zelf, indien gewenst in eigen uitvoeringsplannen, welke suggesties worden overgenomen, waar de accenten liggen en wat realistisch en haalbaar is.

WEB-aanbod

In 2020 heeft Holland Rijnland volwasseneducatie ingekocht. In de nieuwe periode wordt de nadruk gelegd op zelfredzaamheid, sociale activering en het versterken van participatie. Op hoofdlijnen wordt het volgende van de aanbieders gevraagd:

- Intensieve taal cursus tot maximaal niveau 2F/B2, de duur van de cursus is variabel, afhankelijk van de vraag, leerbaarheid en niveau van de deelnemers;
- Contextgerichte cursussen waarin de verbinding met maatschappelijke thema's gezondheid, participatie, werk, armoede, schulden, opvoeding etc. wordt gelegd, afhankelijk van de leervraag van de cursist;
- Flexibel in aanbod is een voorwaarde, het aanbod wordt aangepast aan de wensen van de opdrachtgever en de doelgroep;
- Aanbieders zijn in staat en bereid te rapporteren over de voortgang en het behaalde resultaat van de cursisten, uitdrukkelijk ook wat betreft de toename van sociale inclusie, zelfredzaamheid etc.

Er zijn drie aanbieders gecontracteerd. Voor elke subregio een aanbieder. Voor de Rijnstreek is dat, net als de voorgaande jaren, Sagènn. De WEB cursussen zijn alleen toegankelijk voor niet inburgeringsplichten.

Voor de omvang van de doelgroep zijn de middelen die de regio ontvangt beperkt. Voorop staat daarom dat alleen mensen uit kwetsbare groepen met lage inkomens voor de WEB-gefinancierde educatieaanbod in aanmerking komen.

Taalakkoord Rijn en Venen

Binnen regio Rijn en Venen wordt gewerkt aan een taalakkoord. De regio Rijn en Venen zijn alle gemeenten waar bibliotheek Rijn en Venen is gevestigd. Dit gaat om de gemeenten Alphen aan den Rijn, Kaag en Braasem, Nieuwkoop en Zoeterwoude. De bibliotheek heeft een trekkersrol binnen het opstellen van het taalakkoord.

Samen met netwerkpartners willen we komen tot een taalakkoord waarin beschreven staat wat we met elkaar de komende jaren gaan doen om binnen de regio laaggeletterdheid te bestrijden. De ambitie is om met een breed netwerk een sluitende aanpak te realiseren. Binnen verschillende aandachtsgebieden waar een laaggeletterden moeilijkheden kan ondervinden of tegen problemen stuit. Een brede aanpak is alleen mogelijk als het taalnetwerk zich uitstrekt tot alle facetten in de maatschappij en alle partners in de taalketen elkaar kunnen vinden en samen werken aan de aanpak.

Lokale aanpak

Omdat een groot gedeelte van de uitvoering van de actielijnen lokaal wordt opgepakt, is dit actieplan opgesteld. Dit actieplan geeft weer waar we binnen de gemeente Nieuwkoop de komende vier jaar op gaan inzetten.

Lokale cijfers

In opdracht van het ministerie van OCW is door onderzoeksbureau CINOP op grond van diverse databestanden een doelgroepanalyse gemaakt. Volgens deze berekening zijn in de regio Holland Rijnland ongeveer 10% van de inwoners tussen de 16 en 65 jaar laaggeletterd. Voor de gemeente Nieuwkoop wordt ervan uitgegaan dat 9% van onze inwoners laaggeletterd is. Dit zijn 2.594² inwoners. In de tabel hieronder staat een uitsplitsing van de verschillende groepen laaggeletterden. Deze cijfers zijn afkomstig van de website www.geletterdheidinzicht.nl

	Nederland %	Holland Rijnland %	Nieuwkoop %
a. Nederlands werkenden (50+) met gezin	14%	16%	24%
b. Nederlands niet-actieven (50+) met gezin	10%	10%	13%
c. Nederlandse werkende (30-50 jaar)	8%	9%	11%
d. Oudere Nederlands single 50+	9%	9%	10%
e. Jongeren 30- zonder partner of kinderen	11%	13%	13%
f. Migranten met partner en/of kinderen	31%	27%	15%
g. Diversen	16%	16%	14%
Totaal	100%	100%	100%

In de tabel valt op dat een groot gedeelte van de laaggeletterden een Nederlandse achtergrond heeft en dat alle leeftijden en zowel werkenden als niet werkenden vertegenwoordigd zijn. Zoals blijkt uit bovenstaande tabel, zijn de laaggeletterden een diverse groep. Opvallend is dat in Nieuwkoop ten opzichte van Holland Rijnland en Nederland relatief veel laaggeletterden onder

² Dit is gebaseerd op de inwoner aantallen van 2019

de groep werkenden (50+) vallen. Daarnaast valt op dat in Nieuwkoop de groep migranten onder de laaggeletterden relatief laag is.

Voor alle groepen in de tabel geldt dat zij op een andere manier te bereiken en te motiveren zijn. Deze verschillen zijn gebruikt om invulling te geven aan de vijf actielijnen, zodat alle doelgroepen worden bereikt met de acties.

Zoals in de evaluatie van het Actieplan laaggeletterdheid Nieuwkoop 2018 is te lezen, hebben wij de groep laaggeletterden met Nederlands als eerste taal, de afgelopen jaren niet voldoende bereikt. Terwijl zij wel een aanzienlijk deel van de laaggeletterden zijn. Mensen met Nederlands als eerste taal kunnen zich vaak mondeling goed uitdrukken, maar kunnen niet goed lezen, schrijven en/of rekenen. Met de nieuwe acties wordt meer ingespeeld op de behoeften van deze groep en de problemen waar deze groep tegen aanloopt. Een voorbeeld is de cursus financiën in begrijpelijke taal, beschreven in Actielijn 3. Voor de doelgroepen Nederlands werkenden (doelgroep a en c), de Nederlanders die niet actief zijn op de arbeidsmarkt (doelgroep b) en jongeren onder de 30 (doelgroep e) wordt het zelfredzaam zijn op het gebied financiën genoemd als een reden om wat aan laaggeletterdheid te doen. De cursus sluit dus aan bij de behoeften van de laaggeletterden.

In bijlage 1 staat een verdere uitsplitsing van de hierboven weergegeven cijfers en wordt per doelgroep kort aangegeven hoe deze groep het best te bereiken en motiveren is.

Inzet komende vier jaar

De komende jaren gaan we ons vooral inzetten op het vergroten van de bekendheid van laaggeletterdheid en het doorbreken van taboe en schaamte. Daarbij is ook van belang dat laaggeletterdheid beter herkend wordt door professionals en vrijwilligers. Om laaggeletterdheid goed te herkennen en bespreekbaar te maken gaan we deze vrijwilligers en professionals trainen.

De afgelopen jaren is vooral veel aandacht geweest voor de taalvaardigheden. Het is belangrijk dat er aandacht komt voor alle basisvaardigheden, dus voor zowel taalvaardigheden, rekenen als digitale vaardigheden. Digitale vaardigheden zijn tegenwoordig steeds belangrijker en een grote groep mensen heeft onvoldoende kennis van deze basisvaardigheid.

De aandacht ligt de komende jaren vooral op het bereiken van laaggeletterden met Nederlands als eerste taal (NT1) en op het bereiken van arbeidsmigranten. Beide groepen worden op dit moment nog te weinig bereikt, en dat is zonde. Want ook zij lopen vast doordat zij een of meerdere basisvaardigheden onvoldoende beheersen.

De afgelopen jaren is er veel werk verzet door verschillende partijen, toch is het aanbod en de inzet vaak nog erg versnipperd. Een belangrijk punt van aandacht voor de komende jaren is dan ook samenwerking en bekendheid met elkaar aanbod. Hierdoor kan men elkaar versterken en een sluitend en passend aanbod voor alle doelgroepen nastreven.

In de volgende hoofdstukken is per Actielijn weergegeven wat wij binnen de gemeente de komende vier jaar gaan doen.

Actielijn 1: de eigen rol van de gemeente

Wij hebben als gemeente een voorbeeldfunctie in de aanpak van laaggeletterdheid. Daarom richten we de eerste actielijn op wat we binnen onze eigen organisatie kunnen doen om laaggeletterdheid aan te pakken. Hiermee hopen we vervolgens ook onze partners te inspireren. In dit hoofdstuk staan de actiepunten van actielijn 1 verder uitgewerkt.

Vergroten van bekendheid over (voorkomen van) laaggeletterdheid

Er is nog steeds niet heel veel bekendheid over laaggeletterdheid en de problemen die daarbij komen kijken. Ook heerst er nog veel schaamte en taboe over het onderwerp. Het is daarom van belang dat we de bekendheid van laaggeletterdheid vergroten en ook meer vertellen over hoe je laaggeletterdheid kunt voorkomen. Hiervoor stellen we een goed communicatieplan op. Dit doen we in afstemming met de andere gemeenten in Holland Rijnland en met Stichting Lezen en Schrijven, zodat we niet allemaal zelf het wiel gaan uitvinden. Wel maken we hier een lokale vertaling van en zetten we onze eigen communicatie kanalen in.

Inzet van (nieuwe) taalambassadeurs

We gaan meer taalambassadeurs (ervaringsdeskundigen) voor de regio Holland Rijnland werven. Zij kunnen een belangrijke rol spelen in het vergroten van de bekendheid en bij het wegnemen van schaamte en taboe. Daarnaast gaan we ze ook inzetten om andere laaggeletterden te motiveren om aan de slag te gaan met een taal cursus of het volgen van een training, waardoor ze zelfredzamer worden. Dit doen we onder andere door deze taalambassadeurs hun verhaal te laten vertellen op (digitale) bijeenkomsten en evenementen.

Opzetten testpanel

In het testpanel zitten ervaringsdeskundigen die gevraagd en ongevraagd advies kunnen geven over communicatie (brieven, formulieren, website) van de gemeenten en andere maatschappelijke partners. Het doel hiermee is de communicatie van de gemeente beter te laten aansluiten op het niveau van laaggeletterden en eventuele blinde vlekken op dit gebied zichtbaar te maken. Dit gaan we in eerste instantie in de regio Holland Rijnland opzetten. Hiervoor zoeken we de samenwerking met de Stichting AenB en Stichting Lezen en Schrijven. Zij hebben hier landelijk al ervaringen mee.

Trainen medewerkers gemeente om laaggeletterdheid te herkennen

Ons doel is dat collega's die contact hebben met inwoners laaggeletterdheid herkennen. Vervolgens kunnen zij deze inwoners overdragen aan het Digitaalhuis (voorheen Taalhuis). Dit zijn bijvoorbeeld collega's uit het team de verbinding en collega's van burgerzaken. Het Digitaalhuis is een spil in het web. Zij bieden zelf activiteiten, voorzieningen en cursussen aan voor iedereen die aan zijn basisvaardigheden wil werken. Ook kunnen zij met inwoners meedenken over welke cursussen of opleidingen aansluiten bij hun wensen.

Om laaggeletterdheid meer te herkennen krijgen alle frontoffice medewerkers van de gemeente Nieuwkoop een training over het herkennen en doorwijzen van laaggeletterden. Dit kan via een online training of via een training van Stichting Lezen en Schrijven of medewerkers van de bibliotheek Rijn en Venen.

Vervolgens trainen we binnen onze gemeente medewerkers om zelf de training te kunnen geven. Zo kunnen zij een herhalingscursus geven, en ook nieuw personeel trainen in het herkennen van laaggeletterdheid. Dit kan iemand zijn in gemeentelijke dienst of iemand bij een van onze lokale partners.

Eigen communicatie van gemeente passend maken voor de doelgroep

De gemeente heeft de afgelopen jaren al veel geïnvesteerd in communiceren op het niveau van haar inwoners. Dit gaan we de komende jaren nog verder oppakken. Dit doen we onder andere door de communicatie voor specifieke doelgroepen nog meer aan te laten sluiten op het niveau van de doelgroep. Daarnaast gaan we meer gebruik maken van pictogrammen, afbeeldingen en filmpjes in plaats van of ter ondersteuning van teksten. Samen met team Communicatie maken we hier een plan voor en pakken we dit gemeente breed op. Ook vragen we het testpanel regelmatig om met teksten mee te lezen en ons te adviseren over de leesbaarheid en begrijpelijkheid van onze communicatie (B1 niveau).

Aandacht voor laaggeletterdheid binnen de eigen organisatie

Ook binnen onze eigen organisatie werken collega's die laaggeletterd zijn. Het is goed om daar vanuit het MT, teamleiders en P&O voldoende aandacht voor te hebben. Zodat deze collega's de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben en cursussen kunnen volgen als daar behoefte aan is.

Actielijn 2: Werk en Participatie

Wanneer een laaggeletterd persoon een baan heeft, is er vaak voor de laaggeletterde geen direct probleem. Als die persoon echter onverhoopt zijn baan verliest, blijkt het lastig om een nieuwe baan te vinden. Vacatures zijn niet helemaal te begrijpen en een sollicitatiebrief schrijven is wellicht nog moeilijker. De onderstaande acties zijn zowel gericht op laaggeletterden die hun baan hebben verloren (of geen betaalde baan hebben), als laaggeletterden die een baan hebben.

Mensen in de WW en in de bijstand worden gescreend en doorverwezen

Wanneer iemand een aanvraag doet voor de bijstand, volgt standaard een screening op laaggeletterdheid. Dit is een eis vanuit de Wet taaleis Participatiewet. Dit betekent niet dat iemand een test moet doen, maar dat de consultants alert zijn op signalen die op laaggeletterdheid kunnen wijzen. Bij het Serviceplein in Alphen aan den Rijn, waar inwoners van Nieuwkoop een aanvraag voor een bijstandsuitkering indienen, is iedereen getraind via de cursus herkennen en doorverwijzen. Door blijvend aandacht te besteden aan laaggeletterdheid, blijft het onderwerp ook op het netvlies van de consultants. Binnen elk team is een aandachtsfunctionaris aangesteld die dit onderwerp op de agenda houdt.

Met het UWV maken we regionaal afspraken over het trainen van hun medewerkers. Ook bekijken we op welk moment er het beste kan worden gescreend bij het UWV. Het aanvragen van een WW-uitkering gaat namelijk bij de meeste mensen digitaal.

Aanbieden van taal op de werkvloer bij Rijnvicus

Bij het leerwerkbedrijf Rijnvicus bieden we taal aan op de werkvloer, zodat met name mensen met Nederlands als tweede taal (NT2'ers) Nederlands kunnen leren gerelateerd aan de branche waar zij later in gaan werken.

Taal op de werkvloer stimuleren bij werkgevers

De wens is dat niet alleen bij Rijnvicus taal op de werkvloer wordt gegeven, maar ook bij reguliere werkgevers. Deze lessen kunnen er zijn voor zowel de NT1 als voor de NT2 doelgroep en kunnen zowel tijdens als aansluitend op de werktijden worden gegeven. We gaan dit stimuleren door werkgevers op de hoogte te brengen van subsidiemogelijkheden. Ook ondersteunen we deze werkgevers bij het aanvragen van subsidies. Tot slot brengen blijven we laaggeletterdheid en lokale cursussen onder de aandacht te brengen. Wij maken hierbij gebruik van het netwerk van Rijnvicus en van de HR-werkgroep van de VON.

Actielijn 3: Armoede en Schulden

Laaggeletterdheid maakt de kans op schulden veel groter en de kans om uit armoede en schulden te komen veel kleiner. Vaak weten laaggeletterden die in armoede leven de weg niet naar regelingen die hen kunnen helpen. Zij begrijpen brieven, rekeningen en aanmaningen minder goed en hebben moeite met rekenen. Het is daarom van belang om enerzijds in te zetten op de signalering van laaggeletterdheid bij inwoners die gebruik maken van regelingen voor mensen met een laag inkomen of schuldhulpverlening. Anderzijds is het belangrijk dat taalaanbieders bij hun cursisten letten op signalen van schuldenproblematiek of armoede.

Op 1 januari 2021 zijn de gewijzigde Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) en het gewijzigde Besluit gemeentelijke Schuldhulpverlening inwerking getreden. Hiermee is preventie en vroegsignalering een wettelijke taak van de gemeente geworden. Vanaf 2021 hebben gemeenten hiermee de mogelijkheid om gegevens van inwoners met een betalingsachterstand in een vroeg stadium uit te wisselen. De gemeente krijgt een signaal als er een betalingsachterstand is en is vervolgens verplicht om een maand na ontvangst van een eerste signaal een aanbod voor een gesprek te doen. In de gemeente Nieuwkoop wordt er bij twee signalen binnen één huishouden een huisbezoek ingepland. De wetwijziging biedt ook kansen voor het aanpakken van laaggeletterdheid. Op dit moment zijn we in Nieuwkoop gestart met de implementatie hiervan.

Screening bij betalingsachterstanden

Zoals ook bij de bovenstaande actielijnen is in deze actielijn het herkennen en doorverwijzen een belangrijk actiepunt. Inwoners worden proactief benaderd bij betalingsachterstanden. Bij die benadering is het van belang dat daarbij ook oog is voor laaggeletterdheid. De brieven die we versturen met het aanbod voor een gesprek willen we toegankelijk en makkelijk leesbaar schrijven. Daarnaast trainen we de professionals die op huisbezoeken gaan in het herkennen van laaggeletterdheid en zij weten vervolgens hoe zij mensen naar het juiste aanbod kunnen begeleiden.

Cursus financiën in begrijpelijke taal

Zowel voor de NT1 als voor de NT2 groep gaan we cursussen organiseren over financiën in begrijpelijke taal. De cursus financiën kan als camouflage aanbod worden ingezet. Naast vaardigheden om met financiën om te gaan is er ook aandacht voor andere basisvaardigheden, zoals taal, rekenen en digitale vaardigheden.

Papierwinkel opzetten in Nieuwkoop

In de gemeente Nieuwkoop is op dit moment nog geen loket of inlooplek, zoals een papierwinkel, beschikbaar waar iedereen met vragen over brieven, geldzaken of het invullen van formulieren terecht kan. In Nieuwkoop en Ter Aar worden er inloophomenten georganiseerd door Stichting Welzijn Nieuwkoop onder de naam Servicepluspunt. Deze inloophoment zijn vooral voor ouderen. Men kan hier terecht voor vragen of hulp bij het invullen van belastingformulieren en huur- en zorgtoeslagen. Daarnaast kunnen cliënten van TOM in de buurt bij TOM zelf terecht voor vragen over administratie en financiën. We gaan kijken hoe we dit kunnen opzetten en waar behoefte aan is. Dit doen wij in aansluiting op en passend bij de wijzigingen vanuit de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Actielijn 4: Voorkomen van laaggeletterdheid

Er verlaten nog steeds kinderen laaggeletterd het onderwijs. Kinderen van laaggeletterde ouders lopen een groter risico om zelf ook laaggeletterd te blijven. Deze vicieuze cirkel willen we doorbreken. Daarom is het van belang om laaggeletterde ouders en hun kinderen te bereiken. We zetten als gemeente met ons VVE-beleid al in op deze groep vanaf peuterleeftijd. Ook is er binnen het CJG aandacht voor geletterdheid en anderstalige ouders wanneer zij bij het consultatiebureau langskomen. Toch kunnen we ook in het voorkomen van laaggeletterdheid nog stappen maken.

Ontwikkelen camouflage aanbod op gebied van onderwijs en opvoeding

We gaan met de partners die betrokken zijn bij de opvoeding en opgroeien van jonge kinderen (o.a. het onderwijs, de kinderopvang en het CJG) in gesprek over het creëren van laagdrempelig camouflage aanbod. Denk bijvoorbeeld aan een koffiekamer voor ouders in een Integraal Kind Centrum waar opvoedkundige onderwerpen besproken worden en waarbij er gelijktijdig gewerkt wordt aan de taalvaardigheid van de ouders.

Binnen de Leidse regio is men gestart met een project 'Samen Leren' voor gezinnen met een laag sociaal economische status. Het programma 'Samen Leren' richt zich op het verhogen van de thuisbetrokkenheid, de samenwerking tussen ouders en school en de (opvoed)vaardigheden van ouders. Wij onderzoeken of we dit project ook kunnen opstarten binnen onze gemeente.

Ook gaan we met het VO en het MBO in gesprek over wat er binnen hun onderwijs voor aanbod/ondersteuning er ontwikkeld kan worden. Vooral leerlingen van MBO1 en MBO2 lopen tegen veel problemen aan omdat de taal niet voldoende is en lesstof van MBO best lastig is. Dit geldt voor zowel de leerlingen met Nederlands als eerste taal als leerlingen met Nederlands als 2de taal. Ook digitale vaardigheden zijn bij deze leerlingen vaak niet voldoende.

Cursus herkennen en doorverwijzen

Daarnaast is het van belang dat binnen het onderwijs, kinderopvang en het CJG laaggeletterdheid wordt herkend en dat ouders goed worden doorverwezen. Daarom gaan we ook binnen deze organisaties medewerkers die nog niet getraind zijn hierop trainen.

Een warme overdracht vanuit het onderwijs en kinderopvang naar het Taalhuis is belangrijk. Er is al veel samenwerking tussen de bibliotheek en de scholen en kinderopvang. Dit willen we de komende jaren op het onderdeel van laaggeletterde ouders nog extra versterken. Daardoor verlagen we de drempel voor ouders om hun taalprobleem aan te pakken.

Taalaanbod arbeidsmigranten

Voor de arbeidsmigranten is er binnen de volwasseneducatie die vanuit de WEB-middelen worden ingekocht, de mogelijkheid om te werken aan hun basisvaardigheden. Dit is nog altijd niet goed genoeg bekend bij de doelgroep zelf. Daarom gaan we dit de komende jaren meer onder de aandacht brengen. Ook onderzoeken we of het huidige aanbod voldoende aansluit bij deze doelgroep en of het mogelijk is taalaanbod op plaatsten te organiseren waar veel arbeidsmigranten aanwezig zijn. Denk bijvoorbeeld aan een samenwerking met een grote werkgever voor arbeidsmigranten die na werktijd zijn kantine beschikbaar stelt of taalaanbod organiseren op een plek of in een plaats waar veel arbeidsmigranten wonen of door het digitaal aanbieden van cursussen.

Ontwikkelen Sociaal Educatieve kaart

Binnen de Rijnstreek is Bibliotheek Rijn en Venen bezig om een sociale educatie kaart te ontwikkelen. Op die kaart staat een overzicht van het aanbod binnen onze regio voor inwoners

die aan de slag willen met hun basisvaardigheden. Dit bevordert de goede doorverwijzing naar een passende cursus of activiteit.

Taalaanbod LVB doelgroep

We gaan onderzoeken of er behoefte is aan een taalaanbod voor de mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB). Als hier behoefte aan blijkt te zijn, dan kijken we hoe en met welke partijen we dit kunnen ontwikkelen. Ook zal er onderzoek worden of we de professionals die werken binnen de LVB zorg kunnen trainingen en handvaten kunnen aanbieden om taalondersteuning te bieden aan de doelgroep.

Actielijn 5: Gezondheid en welzijn

Het is van belang dat iedereen toegang heeft tot informatie over gezondheid en gezondheidsrisico's. Laaggeletterden hebben vaak lagere gezondheidsvaardigheden. Dat zijn de vaardigheden die nodig zijn om informatie over gezondheid te verkrijgen, te begrijpen en om vervolgens beslissingen te nemen die gaan over gezondheid. Mensen die over lagere gezondheidsvaardigheden beschikken (dit zijn dus niet alleen laaggeletterden) hebben over het algemeen ook een slechtere gezondheid en komen gemiddeld ook eerder te overlijden³. Dit hangt niet één op één samen met laaggeletterdheid, maar laaggeletterdheid kan hier in negatieve zin aan bijdragen.

De hieronder genoemde acties werken twee kanten op. Namelijk het vergroten van de gezondheidsvaardigheden van laaggeletterden en het op een toegankelijke manier brengen van informatie over gezondheid.

Taalaanbieders bieden gezondheidsprogramma's aan

In de regio zijn verschillende taalaanbieders actief. Zij hebben aanbod voor zowel de NT1 als de NT2 groep. Het doel is dat de verschillende aanbieders in het taalaanbod ook gezondheidsprogramma's verweven. Dit kunnen zowel losstaande programma's zijn, waarbij de gezondheid als camouflage dient, maar ook andersom waarbij er in de reguliere taallessen aandacht is voor gezondheid.

Lokale zorgverleners herkennen laaggeletterdheid

Huisartsen zien veel verschillende inwoners. Door patiënten worden zij vaak gezien als een vertrouwenspersoon. Het is daarom van belang dat huisartsen laaggeletterdheid herkennen. Zo kunnen zij informatie geven, bij voorkeur aangepast aan het niveau van de patiënt. Voor bijvoorbeeld het juist innemen van medicijnen is dit van belang. Daarnaast is het ook belangrijk dat huisartsen weten waar en hoe zij hun patiënten kunnen doorverwijzen als iemand hulp wil bij het verhogen van de basisvaardigheden.

Door huisartsen en onder andere ook apothekers een cursus herkennen en doorverwijzen van laaggeletterdheid met een focus op gezondheid aan te bieden, vergroten we de alertheid op laaggeletterdheid. Deze cursus is al eerder aangeboden, daarbij bleek dat de tijdsinvestering door sommigen als een drempel werd gezien. Het is daarom belangrijk om goed uit te leggen wat de winst voor professional is. Daarnaast is het ook van belang om op een laagdrempelige manier informatie aan te bieden, zodat ook op deze manier de kennis wordt vergroot en huisartsen weten waar zij heen kunnen als zij meer informatie nodig hebben, zonder de cursus te volgen.

Laaggeletterdheid op de agenda bij convenant Wijk Samenwerking Nieuwkoop

³ Pharos: <https://www.pharos.nl/factsheets/laaggeletterdheid-en-beperkte-gezondheidsvaardigheden/>

In 2020 is het convenant Wijksamenwerking Nieuwkoop ondertekend door Stichting Vijverzorg, Tom in de Buurt, Activite, Kwadraad en de gemeente Nieuwkoop. In het convenant staat onder andere: *de wijksamenwerkingsactiviteiten moeten gezonde veerkracht in de buurt stimuleren, zelfzorg waar mogelijk ondersteunen en slim georganiseerde leefstijlinterventies mogelijk maken*. Ook het verlagen van laaggeletterdheid vergroot de veerkracht en past daardoor binnen de activiteiten die worden georganiseerd vanuit het convenant.

Gezondheidsvaardigheden in de wijk

Dit actiepunt sluit aan bij het actiepunt taalaanbieders bieden gezondheidsprogramma's aan. Het verschil is dat dit actiepunt gaat over informele cursussen zoals een kookcafé. Deze cursussen worden niet perse gegeven door een taalaanbieder. Dit aanbod draagt niet alleen bij aan het vergroten van gezondheids- en taalvaardigheden, maar ook aan het voorkomen van eenzaamheid. Op dit moment worden dergelijke activiteiten uitgevoerd door o.a. de Participatieacademie. De focus ligt daarbij nog niet altijd op gezondheid, daar willen we wel naar toe.

Informatie voor toekomstige ouders verstrekken via filmpjes

Niet voor alle toekomstige ouders is de informatie die men via folders krijgt even goed te begrijpen. Het gebruik van filmpjes maakt dit eenvoudiger, doordat er zowel beeld als spraak is in deze filmpjes. Deze combinatie maakt dat informatie voor laaggeletterden beter toegankelijk is. We blijven de informatie ook via folders verstrekken, de filmpjes zijn daar een aanvulling op.

Informatie opvoedondersteuning aangepast voor anderstaligen en laaggeletterden

Voor anderstaligen is informatie over opvoedondersteuning vaak niet te begrijpen. Daarnaast speelt dat er veel misverstanden leven die tot angst leiden voor de Nederlandse jeugdhulp. Informatie over opvoedondersteuning gaan we daarom aanpassen, zodat deze begrijpelijker is en er minder reden voor angst is. Ook kijken we hoe we de inhoudelijke informatie over opvoedondersteuning kunnen aanpassen met het gebruik van pictogrammen, afbeeldingen en eenvoudiger Nederlands.

Planning

De beschreven acties zijn veel en divers. Hoewel alle acties belangrijk zijn, is het niet mogelijk om alles tegelijkertijd uit te voeren. Hieronder staat per actielijn weergegeven wanneer eventuele voorbereiding van een actie start, wanneer de actie zelf start en of deze doorloopt.

Actielijn 1: de eigen rol van de gemeente				
Actie	2021	2022	2023	2024
Vergroten van bekendheid over (voorkomen) van laaggeletterdheid	Q3	doorlopend	doorlopend	doorlopend
Inzet van (nieuwe) taalambassadeurs	voorbereiding Q3	start Q2		
Opzetten testpanel	voorbereiding Q3	start Q3		
Trainen medewerkers gemeente	vanaf Q4	doorlopend	doorlopend	doorlopend
Eigen communicatie van gemeente passend maken voor de doelgroep	vanaf Q4	doorlopend	doorlopend	doorlopend
Aandacht voor laaggeletterdheid binnen de eigen organisatie			Q1	

Actielijn 2: Werk en Participatie				
Actie	2021	2022	2023	2024
Mensen in de WW worden gescreend en doorverwezen		vanaf Q1	doorlopend	doorlopend
Mensen in de bijstand worden gescreend en doorverwezen	vanaf Q1	doorlopend	doorlopend	doorlopend
Bij Rijnvicus wordt taal op de werkvloer aangeboden	Q1	doorlopend	doorlopend	doorlopend
Taal op de werkvloer wordt gestimuleerd bij werkgevers	Q3	Q3	Q3	Q3

Actielijn 3: Armoede en Schulden				
Actie	2021	2022	2023	2024
Screening bij betalingsachterstanden	vanaf Q3	doorlopend	doorlopend	doorlopend
Cursus financiën in begrijpelijke taal		Vanaf Q1	doorlopend	doorlopend
Papierwinkel opzetten in Nieuwkoop	voorbereiding vanaf Q4	start Q2	doorlopend	doorlopend

Actielijn 4: Het voorkomen van laaggeletterdheid

Actie	2021	2022	2023	2024
Ontwikkelen camouflage aanbod op gebied van onderwijs en opvoeding		Q3	Q3	Q3
Cursus herkennen en doorverwijzen		Q2		
Taalaanbod arbeidsmigranten		Q2 Start voorbereiding	doorlopend	doorlopend
Ontwikkelen Sociaal Educatieve kaart		Q2		
Taalaanbod LVB doelgroep			Q1	

Actielijn 5: Gezondheid en welzijn

Actie	2021	2022	2023	2024
Taalaanbieders bieden gezondheidsprogramma's aan		Vanaf Q1	doorlopend	doorlopend
Lokale zorgverleners herkennen laaggeletterdheid	Q4			
Laaggeletterdheid staat op de agenda bij het convenant Wijk Samenwerking Nieuwkoop	Q4			
Gezondheidsvaardigheden in de wijk		start voorbereiding Q2	doorlopend	doorlopend
Informatie voor toekomstige ouders verstrekken via filmpjes		Vanaf Q3		
Informatie opvoedondersteuning aangepast voor anderstalige en laaggeletterden			Vanaf Q1	

Financiën

De hierboven beschreven acties kunnen gedeeltelijk bekostigd worden uit bestaande middelen vanuit het Regionale programma en vanuit landelijke middelen die beschikbaar zijn. Daarnaast zijn extra middelen nodig om de lokale acties te kunnen uitvoeren.

De afgelopen jaren was er € 10.000 per jaar beschikbaar voor de lokale aanpak van laaggeletterdheid. Dit ging volledig op aan de subsidie van € 35.000 die de bibliotheek ontvangt voor de activiteiten van het Digitaalhuis (voorheen Taalhuis). De rest van deze subsidie wordt bekostigd van het onderwijsachterstandenbeleid middelen (OAB) € 5.000 en de statushouders middelen, € 20.000. Deze subsidie willen we de komende vier jaar beschikbaar houden voor het Digitaalhuis. Over de inzet van het Digitaalhuis zullen jaarlijks afspraken gemaakt worden bij het verstrekken van de subsidie. Maar het zijn activiteiten die een basis bieden voor de acties uit dit actieplan.

Ons voorstel is om voor de komende vier jaar twee soorten budgetten extra beschikbaar te stellen. Een voor de communicatieacties en een voor het opzetten en uit laten voeren van projecten.

Communicatie budget:

Het vergroten van de bekendheid van laaggeletterdheid en het bereiken van meer laaggeletterden willen we onder andere bereiken door meer en aan de doelgroep aangepaste communicatie. Hiervoor wordt een communicatieplan opgesteld. De inschatting is dat er jaarlijks € 4.000 nodig is om deze communicatieacties uit te voeren.

Projecten budget:

Voor het opzetten van nieuw aanbod zijn er mogelijkheden voor financiering binnen het Rijk en binnen de middelen van Holland Rijnland. Omdat dit niet voldoende is om initiatieven te ondersteunen willen we een lokaal budget samenstellen om hier ook projecten uit te bekostigen. Denk hierbij aan initiatieven om camouflage aanbod te ontwikkelen, taal op de werkvloer bij werkgevers op te zetten, maar ook om projecten voor laag taalvaardige ouders te ontwikkelen.

De volwasseneneducatie is voor de komende jaren ingekocht vanuit de regionale WEB middelen. Dit is een beperkt budget. De verwachting is dat we als gemeente zelf extra trajecten moeten inkopen, zeker als we meer mensen bereiken. Dit willen we ook bekostigen uit het projectenbudget. Een taaltraject van een jaar kost tussen de € 1.500 en € 2.200 per deelnemer.

De verwachting is dat er jaarlijks in totaal € 20.000 nodig is voor de verschillende projecten en de inkoop van eventuele extra taaltrajecten (de verdeling kan per jaar verschillen). Het eerste jaar staan nog niet alle activiteiten op de planning, daarom begroten we voor het eerste jaar € 10.000.

Begroting actieplan

	2021	2022	2023	2024
Communicatie budget	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
Projecten budget	€ 10.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Totaal	€ 14.000	€ 24.000	€ 24.000	€ 24.000

Voor de komende vier jaar staat er na indexatie € 10.716 begroot voor de aanpak van laaggeletterdheid. Er is voor 2021 € 14.000 extra budget nodig. En vanaf 2022 is er € 24.000 per jaar extra budget nodig.

Daarnaast hebben we de middelen voor de Digitaalhuissubsidie, dit is €3 5.716 per jaar. De Digitaalhuissubsidie wordt gedekt vanuit het statushouders budget (€ 20.000), de OAB Middelen (€ 5.000) en het laaggeletterdheidsbudget (€ 10.716). Deze middelen zijn begroot voor de aankomende vier jaar.

In bijlage 2 is per actielijn weergegeven hoe we de acties willen gaan bekostigen. En in bijlage 3 is weergegeven welke afspraken er zijn gemaakt met de bibliotheek over de subsidie voor het Digitaalhuis voor het jaar 2021.

Bijlage 1 Doelgroepen laaggeletterden

De onderstaande informatie is afkomstig van de website www.geletterdheidinzicht.nl. Er is per doelgroep weergegeven een beschrijving van de doelgroep weergegeven ondersteund met cijfers, daarnaast staat er beschreven hoe we deze doelgroep kunnen werven en ook staat er beschreven wat de doelgroep motiveert.

Doelgroep A: Ouderen, werkend, met Nederlandse achtergrond, en zowel partner en kinderen

Mensen in deze groep zijn allemaal 50 tot en met 65 jaar oud, en hebben allemaal zowel een partner als kinderen. Uit eerder onderzoek weten we dat werkende laaggeletterden relatief vaak werkzaam zijn in facility management en reiniging, vervaardiging van kleding, schoenen, metaal en andere goederen, landbouw, en horeca. Het gaat daarbij relatief vaak om mensen met een beroep als schoonmaker, productiemachinebediener, assemblagemedewerker of hulpkracht in bouw, industrie, horeca en landbouw.

Van alle mensen die voldoen aan dit profiel is ongeveer 11% laaggeletterd. Het merendeel van die laaggeletterden is mild laaggeletterd.

Aandeel mild en sterk laaggeletterden

Aandeel mannen vs. vrouwen

Aandeel mensen hoogst behaalde opleidingsniveau (HOGER = HAVO/VWO-HBO/WO)

Werving van deze doelgroep

Deze doelgroep is te werven via de volgende organisaties:

- Werkgevers (in de schoonmaakbranche, agrarische bedrijven (technische) industrie, landbouw en horeca, zorgpersoneel)
- Bedrijfscontactpersoon van gemeente
- Werkgeversverenigingen
- Bejaardenhuizen/verpleeghuizen
- Schoolplein
- Winkels, voedsel- en kledingbank, horecagelegenheden voor familiefeestjes, dierentuinen
- Vrijtijdsverenigingen en hobbyclubs
- Vrijwilligerswerk in buurthuizen, wereldwinkel, voedselbank, leger des heils, bibliotheek, kerk/parochie/moskee enz.

Wat motiveert deze doelgroep?

Deze doelgroep is voor de volgende zaken te motiveren om aan hun basisvaardigheden te gaan werken:

- Nog 1 keer van baan wisselen
- Ambitiëren van een hogere/leidinggevende functie (met meer salaris)
- Verplichte omscholing door fysieke klachten en/of nieuweontwikkelingen op het werk
- Beter willen begrijpen van werkinstructies
- Starten eigen bedrijf
- Raadplegen van eigen online personeelsdossier
- Mee kunnen praten met collega's over spotify, netflix of internetabonnement

- Begrijpen en lezen interne nieuwsbrief
- Ondersteunen bij huiswerk van (klein)kinderen
- Voorlezen van (klein)kinderen
- Mantelzorg
- Informatie kunnen opzoeken over ziekte of over reizen
- Meedoen in de familie-app
- Rouwkaart kunnen schrijven
- In het bestuur van de vereniging willen zitten
- Nieuwe kassa in de wereldwinkel kunnen bedienen
- Grotere (coördinerende) rol bij vrijwilligerswerk willen
- Nieuwsberichten online kunnen volgen
- Zelfredzaam zijn op het gebied van financiën

Doelgroep B: Ouderen, niet-actief, met Nederlandse achtergrond, en zowel partner en kinderen

Deze doelgroep is identiek aan doelgroep A, maar is niet actief op de arbeidsmarkt in plaats van werkend. Verdere analyse suggereert dat deze groep vooral bestaat uit mensen die met (vervroegd) pensioen of arbeidsongeschikt zijn. Op deze groep is mogelijk de 'use it or lose it'-redenering van toepassing (vaardigheden verslechteren indien ze niet gebruikt worden, zoals bijvoorbeeld leesvaardigheid in de werkomgeving).

Van alle mensen die voldoen aan dit profiel is ongeveer 10% laaggeletterd. Het merendeel van die laaggeletterden is mild laaggeletterd.

Aandeel mild en sterk laaggeletterden

Aandeel mannen vs. vrouwen

Aandeel mensen hoogst behaalde opleidingsniveau (HOGER = HAVO/VWO-HBO/WO)

Werving van deze doelgroep

Deze doelgroep is te werven via de volgende organisaties:

- Werkgevers waar tekorten zijn (doelgroep is ervaren op vakgebied en inzetbaar als zij-instromer).
- Bejaardenhuizen/verpleeghuizen, schoolplein,
- Winkels, voedsel- en kledingbank, horecagelegenheden voor familiefeestjes, dierentuinen.
- Vrijtijdsverenigingen en hobbyclubs,
- Vrijwilligerswerk in buurthuizen, wereldwinkel, voedselbank, Leger des heils, bibliotheek, kerk/parochie/moskee enz.

Wat motiveert deze doelgroep?

Deze doelgroep is voor de volgende zaken te motiveren om aan hun basisvaardigheden te gaan werken:

- Vak willen doorgeven aan jonge generatie, zinvolle (vrije) tijdsbesteding.
- Ondersteunen bij huiswerk van (klein)kinderen,
- Voorlezen van (klein)kinderen,
- Mantelzorg,
- Informatie kunnen opzoeken over ziekte of over reizen,

- Meedoen in de familie-app,
- Rouwkaart kunnen schrijven.
- Rondleidingen geven in eigen stad,
- In het bestuur van de vereniging willen zitten,
- Nieuwe kassa in de wereldwinkel kunnen bedienen,
- Grotere (coördinerende) rol bij vrijwilligerswerk willen,
- Nieuwsberichten online kunnen volgen,
- Zelfredzaam zijn op het gebied van financiën.

Doelgroep C: Tussen 30 en 50 jaar oud, werkend, met kinderen, met Nederlandse achtergrond, divers qua partners en kinderen

Deze groep onderscheidt zich niet als het gaat om partners en kinderen; mensen met en zonder partners en kinderen komen proportioneel voor in deze groep. Deze doelgroep is bijvoorbeeld werkzaam in facility management en reiniging, vervaardiging van kleding, schoenen, metaal en andere goederen, landbouw, en horeca.

Van alle mensen die voldoen aan dit profiel is ongeveer 8% laaggeletterd. Het merendeel van die laaggeletterden is mild laaggeletterd.

Aandeel mild en sterk laaggeletterden

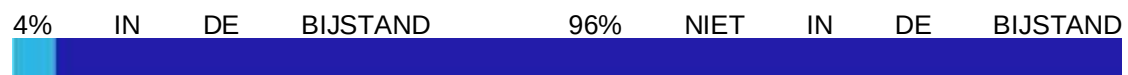
Aandeel mannen vs. vrouwen

Aandeel mensen met schulden vs. zonder schulden

Aandeel mensen in de bijstand vs. niet in de bijstand

Aandeel mensen hoogst behaalde opleidingsniveau (HOGER = HAVO/VWO-HBO/WO)

Werving van deze doelgroep

Deze doelgroep is te werven via de volgende organisaties:

- Werkgevers
- Werkgeversverenigingen en/of vakbonden
- Vrijdagmiddagborrels op het werk
- Arbo-artsen, bedrijfsarts
- Leer-werkloketten
- Uitzendbureaus
- Ziekenhuizen, huisartsen, apotheek, hospice (ouder(s)), verzorgingshuizen (ouder(s)), buurthuizen
- Verloskundigen, consultatiebureaus, kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, scholen (van kinderen)
- Voedselbank, supermarkten

- Bibliotheek
- Vrijtijdclubs, sportverenigingen (voetbal, hardlopen), verenigingen, muziekscholen
- Huisdieren
- Kerk/parochie

Wat motiveert deze doelgroep?

Deze doelgroep is voor de volgende zaken te motiveren om aan hun basisvaardigheden te gaan werken:

- Goede balans werk en privé
- Omscholing of bijscholing
- Ambieën leidinggevende functie (of meer verantwoordelijkheid)
- Ik verlies mijn baan, wat nu?
- Reorganisatie op het werk: een ramp of een kans
- Uitzicht op kansrijk werk
- Maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzaamheid, zorg voor milieu en de toekomst van de kinderen
- Uitkomen met je budget of sparen voor later
- Eerder stoppen met werken?
- Contact onderhouden met andere ouders
- Online gamen of skypen met kinderen en/of familieleden
- Lekker in je vel, lezen voor je hobby
- Inzetten voor goede doelen (sponsoracties organiseren)
- Vakantie kunnen boeken
- Gezond eten, gezond gewicht, gezond oud worden
- Eigen administratie kunnen doen
- Zinnvolle vrijetijdsbesteding

Doelgroep D: Ouderen, zowel werkend als niet-werkend, met Nederlandse achtergrond, en ofwel een partner, of wel kinderen

De mensen in deze doelgroep zijn vrijwel allemaal 50 tot en met 65 jaar oud, en het zijn vooral singles met kinderen (een kleiner aandeel is kinderloos met partner). Mensen in deze doelgroep zijn relatief iets vaker werkloos en niet-actief, maar de doelgroep bevat ook werkenden.

Van alle mensen die voldoen aan dit profiel is ongeveer 9% laaggeletterd. Het merendeel van die laaggeletterden is mild laaggeletterd.

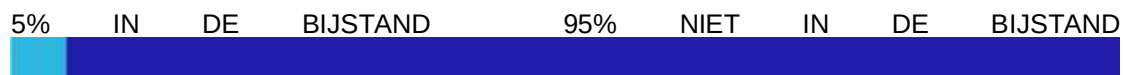
Aandeel mild en sterk laaggeletterden

Aandeel mannen vs. vrouwen

Aandeel mensen in de bijstand vs. niet in de bijstand

Aandeel mensen hoogst behaalde opleidingsniveau (HOGER = HAVO/VWO-HBO/WO)

Werving van deze doelgroep

Deze doelgroep is te werven via de volgende organisaties:

- UWV
- Vakbonden
- Werkgevers in de schoonmaakbranche, industrie (productiebedrijven), landbouw en horeca
- Bedrijfscontactpersoon gemeente
- Werkgeversverenigingen en -organisaties, Steunpunt werkgevers
- Uitzendbureaus,
- Leer-werkbedrijf, Leren en Werken, SW bedrijven
- Bejaardenhuizen/verpleeghuizen, schoolplein in geval van (klein)kinderen
- Winkels
- Huisartsen, ziekenhuizen, bevolkingsonderzoek, wijkzorg
- Vrijtijdsverenigingen
- Vrijwilligerswerk in buurthuizen of bij de wereldwinkel/voedselbank/Leger des heils, cultureel werk,
- Bibliotheek
- Kerk/parochie/moskee
- Ouderenbonden

Wat motiveert deze doelgroep?

Deze doelgroep is voor de volgende zaken te motiveren om aan hun basisvaardigheden te gaan werken:

- Eigen vak willen doorgeven aan jonge generatie
- Nog 1 keer van baan wisselen
- Ambitiën van een hogere/leidinggevende functie (met meer salaris)
- Verplichte omscholing door fysieke klachten
- Verplichte scholing om bij te blijven (digitaal vaardiger worden), sollicitatietrainingen.
- Uitkoopregeling boeren
- Starten eigen bedrijf
- Ondersteunen bij huiswerk van (klein)kinderen, voorlezen van (klein)kinderen
- Mantelzorg
- Administratieve en organisatorische zaken regelen na/bij wegvallen partner of ouder(s)
- Rondleidingen geven in eigen stad
- In het bestuur van de vereniging willen zitten
- Nieuwe kassa in de wereldwinkel kunnen bedienen
- Grotere (coördinerende) rol bij vrijwilligerswerk willen

Doelgroep E: Jongeren, zowel werkend als niet-werkend, zowel met Nederlandse achtergrond als migratieachtergrond, en zonder partner en kinderen.

Deze groep bestaat zowel uit jongeren (16 tot 30 jaar oud) met een Nederlandse achtergrond als jongeren met een migratie-achtergrond. Het gaat deels om jongeren die nog met een opleiding bezig zijn, bijvoorbeeld op mbo-niveau, al zijn er ook werkenden in deze groep.

Van alle mensen die voldoen aan dit profiel is ongeveer 11% laaggeletterd. Het merendeel van die laaggeletterden is mild laaggeletterd.

Aandeel mild en sterk laaggeletterden

Aandeel mannen vs. vrouwen

Aandeel mensen in de bijstand vs. niet in de bijstand

Aandeel mensen hoogst behaalde opleidingsniveau (HOGER = HAVO/VWO-HBO/WO)

Werving van deze doelgroep

- Deze doelgroep is te werven via de volgende organisaties:
- ROC's
- Leer-werkloketten, UWV, werkgevers (SW- bedrijf, bedrijven met bijbaantjes)
- Ondernemersverenigingen
- Buurthuis, praktijkondersteuners, ouder(s)
- Zorgverleners (jeugdzorg, huisartsen, ziekenhuis)
- Vrijtijdsverenigingen en hobbyclubs (sportscholen, nagelstudio's, schoonheidssalons, voetbalkantine, skatebaan)
- Moskee, Buurthuis/jongerencentra
- Social Mediainfluencers op YouTube
- Winkels (mediamarkt, bouwmarkt, tattoo- shop, kappers, snackbar of shoarmatent), cafés, uitgaansgelegenheden, festivals
- Openbaar Vervoer, camping, autogarage

Wat motiveert deze doelgroep?

Deze doelgroep is voor de volgende zaken te motiveren om aan hun basisvaardigheden te gaan werken:

- Meer geld verdienen
- Hogerop komen
- Starten eigen bedrijf
- Een bijbaantje vinden
- Nieuwe opdrachten binnenhalen
- Belastingaangifte doen
- Studiekeuze maken
- Solliciteren
- VCA-diploma halen
- Loonbeslag...wat nu?
- Verdien ik wel conform de CAO?
- Mantelzorg voor (ouder(s))
- Zorgverzekering aanschaffen
- Thuisadministratie kunnen doen
- Schulden wegwerken
- Huis willen kopen of huren
- Toeslagen aanvragen
- Alles willen weten over gezonde voeding/
- Alles willen weten over huisdieren
- Grasmaester/ jeugdtrainer worden bij de voetbalvereniging
- Een relatie willen (tinder)
- Kunnen gamen
- Telefoonabonnement kunnen begrijpen
- Vakantie kunnen boeken
- Op mezelf kunnen wonen
- Berichten kunnen plaatsen op social media, chatten

Doelgroep F: Mensen met migratieachtergrond, 30 jaar en ouder, zowel werkend als niet-werkend, en met partners, met kinderen of beide

Mensen in deze groep hebben allen een migratieachtergrond (m.n. 1e generatie). Mensen in deze groep zijn allemaal 30 jaar en ouder (een combinatie van mensen tussen 30 en 50 jaar oud en mensen van 50 tot en met 65 jaar oud), en hebben meestal zowel een partner en kinderen (een kleinere groep heeft partner of kinderen). Dit cluster onderscheidt zich niet duidelijk van andere clusters op het gebied van arbeidsmarktstatus.

Van alle mensen die voldoen aan dit profiel is ongeveer 31% laaggeletterd. Het merendeel van die laaggeletterden is sterk laaggeletterd.

Aandeel mild en sterk laaggeletterden

Aandeel mannen vs. vrouwen

Aandeel mensen met schulden vs. zonder schulden

Aandeel mensen in de bijstand vs. niet in de bijstand

Aandeel hoogst behaalde opleidingsniveau (HOGER = HAVO/VWO-HBO/WO)

Werving van deze doelgroep

Deze doelgroep is te werven via de volgende organisaties:

- Werkgevers met veel arbeidsmigranten (schoonmaakbranche, winkels, horeca, thuiszorg).
- ROC's
- Gemeente: bedrijfscontactpersoon, Dienst Werk & Inkomen, afdeling inburgering, schuldhulpverlening, sociale wijkteams
- UWV, leerwerkloketten
- Vrijwilligersorganisaties, vluchtelingenwerk, UAF
- Scholen en kinderopvang (basisscholen, kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, we-aanbieders, buitenschoolse opvang)
- Zorgverleners (thuiszorg, huisarts, GGD, consultatiebureaus)
- Vrijtijdsverenigingen en hobbyclubs waar kinderen op zitten
- Woningbouwverenigingen
- Moskee
- Buitenlandse en/of budgetwinkels
- Schoonheidssalon of nagelstudio of garages
- Bibliotheek, buurtcentra, welzijnswerk
- Weekendscholen, migrantenverenigingen

Wat motiveert deze doelgroep?

Deze doelgroep is voor de volgende zaken te motiveren om aan hun basisvaardigheden te gaan werken:

- Werk vinden
- Baan vinden, die beter past bij kwaliteiten en talenten
- Beroeporiëntatie
- Baan kunnen behouden
- Mogelijkheden voor een hoger salaris
- Betere communicatie met collega's of leidinggevende, werkoverleg, praten met je baas
- Eigen bedrijf kunnen starten
- Informatie van instanties (school, kinderdagverblijf, consultatiebureau of huisarts) willen begrijpen
- Ondersteunen bij huiswerk van kinderen, voorlezen van kinderen, oudergesprekken op school voeren
- Mantelzorg voor ouder(s) (mee naar huisarts enz.)
- Online kunnen communiceren met familie, zoals Skypen
- Verhuizen, kennismaken met de buurt, Nederlandse taal gebruiken
- Online kunnen winkelen
- Koken
- Meedoen met activiteiten in de moskee of kerk
- Diploma of (veiligheids)certificaat halen
- Geld verdienen (handelen)
- Zelfredzaamheid kunnen vergroten
- Lid worden van een vereniging

Doelgroep G: Divers – mensen die niet in één van de groepen A t/m F vallen

Deze groep mensen blijft over die enerzijds niet bij één van de 6 doelgroepen A t/m F passen, maar die anderzijds ook onderling te verschillend zijn om samen nog een extra zevende doelgroep te kunnen vormen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om 2e generatie migranten, jongeren met kinderen, 1e generatie migranten van 30 jaar en ouder die zowel geen partner en geen kinderen hebben en oudere werknemers die zowel geen partner als geen kinderen hebben. Van alle mensen die voldoen aan dit profiel is ongeveer 16% laaggeletterd. Het merendeel van die laaggeletterden is sterk laaggeletterd en deze groep is overwegend niet-hoogopgeleid.

Aandeel mild en sterk laaggeletterden

Aandeel mannen vs. vrouwen

Aandeel mensen met schulden vs. geen schulden

Aandeel mensen in de bijstand vs. niet in de bijstand

Aandeel mensen hoogst behaalde opleidingsniveau (HOGER = HAVO/VWO-HBO/WO)

Werving van deze doelgroep

Vanwege de grote diversiteit is het niet mogelijk om te benoemen welke organisaties bij de werving betrokken kunnen worden.

Wel kan benoemd worden dat ook hier de organisaties die bij elke doelgroep betrokken kunnen worden, organisaties zijn die educatie-aanbod verzorgen. Dit betreft bijvoorbeeld bibliotheken, taalhuizen en roc's. Daarnaast blijft ook hier gelden dat bij organisatie van aanbod rekening gehouden moet worden met persoonskenmerken geslacht, opleidingsniveau en levensfase waarin iemand zich bevindt.

Voor alle doelgroepen geldt dat organisaties betrokken bij werving overlap vertonen, dat geldt ook voor de motieven voor deelname aan cursussen. Per doelgroep hebben we ons gericht op de meest typerende organisaties, motieven en aanbod.

Bijlage 2 Overzicht kosten per actie

Overzicht actiepunten en bekostiging. De bedragen die genoemd staan in de tabellen zijn inschattingen van de middelen die we nodig hebben voor de uitvoering van de acties.

Actielijn 1: de eigen rol van de gemeente		
Actie	Begroting actieplan Nieuwkoop	Toelichting
Vergroten van bekendheid over (voorkomen van) laaggeletterdheid	€ 6.000 Communicatiebudget	- De lokale communicatie bekostigen vanuit het communicatiebudget. - In het regionale programma zijn middelen opgenomen voor werving van deelnemers. Deze campagnes worden ingezet in de hele regio, dus ook binnen nieuwkoop.
Inzet van (nieuwe) taalambassadeurs	€ 0	- Dit willen we gezamenlijk met de andere gemeente vanuit Holland Rijnland oppakken. We gaan er vanuit dat dit vanuit de middelen van Hollandrijnland bekostigd wordt.
Opzetten testpanel	€ 0	- Dit willen we gezamenlijk met de andere gemeente vanuit Holland Rijnland oppakken. We gaan er vanuit dat dit vanuit de middelen van Hollandrijnland bekostigd wordt
Trainen medewerkers gemeente	€ 0	- In de begroting van het regionale programma zijn middelen begroot voor het aanbieden van de cursus herkennen en doorverwijzen. Wij zullen hier gebruik van gaan maken.
Eigen communicatie van gemeente passend maken voor de doelgroep	€ 6.000 Communicatiebudget	- Bekostigen uit het communicatie budget.
Aandacht voor laaggeletterdheid binnen de eigen organisatie	€ 0	- Hier zijn geen extra middelen voor nodig. Eventuele opleidingen en cursussen kunnen bekostigd worden uit de opleidingsbudgetten van de afdelingen.

Actielijn 2: Werk en Participatie		
Actie	Begroting actieplan Nieuwkoop	Toelichting
Mensen in de WW worden gescreend en doorverwezen	€ 0	- We gaan er vanuit dat hier geen extra middelen voor nodig zijn.
Mensen in de bijstand worden gescreend en doorverwezen	€ 0	- We gaan er vanuit dat hier geen extra middelen voor nodig zijn.
Bij Rijnvicus wordt taal op de werkvloer aangeboden	€ 0	- Wordt bekostigd vanuit de participatie middelen. Zijn geen extra middelen voornodig
Taal op de werkvloer wordt gestimuleerd bij werkgevers	€ 5.000 Projectenbudget	- Werkgevers kunnen hier bij het Rijk subsidie voor aanvragen via Tel mee met Taal. 67% van de kosten worden dan vergoed vanuit deze subsidieregeling. - Mochten er projecten zijn waarvan de aanvraag afgewezen worden maar waar wij wel als gemeente de meerwaarde van inzien dan willen we dit kunnen bekostigen vanuit het projectenbudget.

Actielijn 3: Armoede en Schulden		
Actie	Begroting actieplan Nieuwkoop	Toelichting
Screening bij betalingsachterstanden	€ 0	- In de begroting van het regionale programma zijn middelen begroot voor het aanbieden van de cursus herkennen en doorverwijzen. Wij zullen hier gebruik van gaan maken.
Cursus financiën in begrijpelijke taal	€ 5.000 Projectenbudget	- Vanuit Schuldhulpverlening worden al cursus aangeboden deze zullen wel aangepast moeten worden voor de doelgroep. - De mogelijkheden vanuit de WEB middelen zullen benut worden. - Middelen vanuit de projectbudget nodig voor de groepen die niet in aanmerking komen voor de hierboven genoemde cursussen.

Papierwinkel opzetten in Nieuwkoop	€ 5.000 Projectenbudget	Voor het opzetten en coördineren van de papierwinkel willen we middelen uit de projectenbudget gebruiken.
------------------------------------	----------------------------	---

Actielijn 4: Het voorkomen van laaggeletterdheid		
Actie	Begroting actieplan Nieuwkoop	Toelichting
Ontwikkelen camouflage aanbod op gebied van onderwijs en opvoeding	€ 5.000 Projectenbudget	- Scholen, kinderopvang organisaties, JGZ en bibliotheken kunnen bij het Rijk geld aanvragen voor projecten via Tel mee met Taal. Bij Tel mee met Taal kunnen organisaties geld aanvragen voor projecten en cursussen die gericht zijn op taal, rekenen en/of digitale vaardigheden gericht op laagtaalvaardige ouders. Hier willen we gebruik van maken. - Vanuit Holland Rijnland zijn middelen voor de cofinanciering beschikbaar voor projecten op dit gebied. - Mochten er projecten zijn waar de aanvraag worden afgekeurd maar waarvan wij als gemeente wel de meerwaarde inzien dan zullen dit bekostigen uit het projectenbudget.
Cursus herkennen en doorverwijzen	€ 0	- In de begroting van het regionale programma zijn middelen begroot voor het aanbieden van de cursus herkennen en doorverwijzen. Wij zullen hier gebruik van gaan maken.
Taalaanbod arbeidsmigranten	€ 2.000 Projectenbudget	- Deze doelgroep kan gebruik maken van de cursussen bij Sagenn die ingekocht zijn vanuit de WEB-middelen. - Werkgevers kunnen hiervoor bij het Rijk subsidie voor aanvragen via Tel mee met Taal. 67% van de kosten worden dan vergoed vanuit deze subsidieregeling. We willen stimuleren dat werkgevers die veel arbeidsmigranten in dienst hebben hier een aanvraag voor gaan doen. - Mochten er projecten zijn waar de aanvraag worden afgekeurd maar waarvan wij als gemeente wel de meerwaarde inzien dan zullen dit willen bekostigen uit het projectenbudget.
Ontwikkelen Sociaal Educatieve kaart	€ 0	- Dit is iets wat Rijn en Venen breed wordt uitgevoerd. Dit zal betaald worden uit de middelen die vanuit Holland Rijnland..
Taalaanbod LVB doelgroep	€ 2.000	- Betalen uit het projectbudget

Projectenbudget

Actielijn 5: Gezondheid en welzijn		
Actie	Begroting actieplan Nieuwkoop	Toelichting
Taalaanbieders bieden gezondheidsprogramma's aan	€ 0	- Vanuit de WEB middelen moet de contracteerde aanbieder hier een aanbod voor creëren. - Het Digitaalhuis heeft hier al het een en ander voor ontwikkeld. De uitvoering kan bekostigd worden uit de subsidie die de bibliotheek hier al voor krijgt
Lokale zorgverleners herkennen laaggeletterdheid	€ 0	- In de begroting van het regionale programma zijn middelen begroot voor het aanbieden van de cursus herkennen en doorverwijzen. Wij zullen hier gebruik van gaan maken.
Laaggeletterdheid staat op de agenda bij het convenant Wijk Samenwerking Nieuwkoop	€ 0	- Wij verwachten dat hier geen budget voor nodig is.
Gezondheidsvaardigheden in de wijk	€ 2.000 Projectenbudget	- Activiteiten subsidie kan hiervoor aangevraagd worden. (Zie participatie academie) - Tom in de Buurt doet hier ook al het een en ander in. Dit wordt nu bekostigd vanuit WMO budgetten. - Projectenbudget moet beschikbaar zijn voor opstart kosten van goede projecten.
Informatie voor toekomstige ouders verstrekken via filmpjes	€ 2.000 Communicatiebudget	- Eigen budget partners. - Communicatiebudget voor inzetten.
Informatie opvoedondersteuning aangepast voor anderstalige en laaggeletterden	€ 2.000 Communicatiebudget	- CJG en team de verbinding hebben budgetten voor opvoedondersteuning. - Communicatie budget voor inzetten

Bijlage 3 Afspraken Digitaalhuis 2021

Aanpak laaggeletterdheid door de volgende activiteiten:

- 16 uur programmacoördinator 'digitaalhuis' met de volgende taken:
 - Het opzetten van twee TOPpleinen, één in de vestiging in Nieuwkoop en één in de vestiging in Ter Aar.
 - Het matchen van taalvrijwilligers aan taalvragers en digitaalcoaches aan digitaalleerders. Hierbij hoort ook het werven van taalvrijwilligers, digitaalcoaches en het opleiden van deze vrijwilligers. Ook in de kleinere kernen.
 - Taalspreekuur en inloopuurtje Klik en Tik opzetten tijdens TOPplein in de bibliotheek vestiging(en).
 - Ondersteuning bij het onderwerp digitale overheid in de vorm van een spreekuur Informatiepunt Digitale Overheid, tijdens opening TOPplein
 - Concrete samenwerkingsafspraken maken met team statushouders m.b.t. advies taal en formeel en informele taalondersteuning, gezamenlijk activiteiten organiseren.
 - Wekelijkse activiteit organiseren tijdens de TOPpleinen waarbij de Nederlandse taal spreken en elkaar ontmoeten het belangrijkste doel is. In de kleinere kernen wordt als daar vraag naar is gewerkt met taalcoaches.
 - Opzetten specifieke basisvaardigheden cursussen na behoefte van de laaggeletterden.
 - Maandelijks het Verbinders-overleg bijwonen, waarbinnen heldere afspraken gemaakt worden over de doorverwijzing van Statushouders naar het TOPplein.
- Per half jaar rapporteren en adviseren aan de gemeente naar aanleiding van ervaringen en bevindingen met verschillende doelgroepen en verschillende vormen van aanbod.
- Uitvoeren van de Voorleesexpress met ca.10 gezinnen per jaar.
- Het organiseren van activiteiten tijdens de Week van Lezen en Schrijven.